

Angående byggnadsminnesförklaring av en fyrlängad byggnad på Cicelören 5 i Eksjö

LÄNSSTYRELSENS AVGÖRANDE

Länsstyrelsen förklarar enligt 3 kap 1 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m (KML) den fyrlängade byggnaden på Cicelören 5 i Eksjö för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar med stöd av 3 kap 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter.

1. Byggnaden får inte rivas, flyttas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
2. Byggnaden skall underhållas så att den inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att byggnadens kulturhistoriska värde inte minskar.
3. Fastigheten får inte utan Länsstyrelsens tillstånd ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras. Området skall hållas i sådant skick att byggnadens utseende och karaktär inte förvanskas.

Enligt 3 kap 21 § samma lag gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

BAKGRUND M M

Länsstyrelsen väckte den 15 december 1992 frågan om byggnadsminnesförklaring av den fyrlängade byggnaden på Cicelören 5 i Eksjö.

Av utredningen framgår i huvudsak följande.

Byggnaden består av fyra längor utmed tomtgränsen.

Längan utmed Norra Storgatan är uppförd av timmer i två våningar. Längan har en gatufasad med gul locklistpanel med rundade lister och en gårdsfasad med röd fasspontpanel, liggande panel nederst och stående däröver. Gatufasaden är försedd med bl.a. skyltfönster. Flertalet av längans övriga fönster är av tvåluftstyp med två

KULTUR G KME BESLUT AF211067

spröjsar i varje båge. Fönsterfodren är med ett undantag släta och mot gatan dessutom försedda med en rundad list i ytterkanten. Fönsterbågarna är vita och fodren gråa. Längan har ett sadeltak belagt med enkupiga betongpannor. Sockeln som längan vilar på är dels av putsad sten och dels av huggen sten.

Längan utmed Arendt Byggmästares gata är uppförd av timmer i två våningar där övervåningen är utkragad. Längans fasad har faluröd locklistpanel och vita knutlådor. Flertalet fönster är av tvåluftstyp med en spröjs i varje båge samt vitmålade. Fönstrens foder är släta och vita. Gatufasaden har sentida svarta garageportar samt portar till en genom längan gående körport. Längan har ett sadeltak belagt med enkupiga betongpannor. Längan vilar på en låg sockel av sten.

De två gårdslängorna är uppförda av timmer i två våningar. Längornas fasader har i huvudsak röd locklistpanel, men den norra längan har även röd liggande fas-spontpanel. Fönstren är av olika slag och vitmålade. Längornas tak är belagda med enkupiga betongpannor. Längorna vilar på putsade stensocklar. Den södra längan har även en lägre del med avträden.

Längornas byggnadsår är okända, men längan utmed Arendt Byggmästares gata fanns troligen 1842 då gården försäkrades. Denna länga förändrades bl.a. på 1950- och 60-talen.

Det område inom vilket den fyrlängade byggnaden är belägen har av Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen ansetts vara ett kulturhistoriskt synnerligen märkligt bebyggelseområde enligt 3 kap 1 § KML.

Länsstyrelsen har den 3 februari 1993 upprättat förslag till skyddsföreskrifter.

Eksjö kommun har tillstyrkt förslaget till byggnadsminnesförklaring.

Fastighetens ägare Stig Göranssons dödsbo Eksjö, har genom _____, Eksjö, i yttrande till Länsstyrelsen godkänt en byggnadsminnesförklaring och föreslagna skyddsföreskrifter.

Riksantikvarieämbetet har i yttrande den 13 maj 1993 tillstyrkt en byggnadsminnesförklaring.

LÄNSSTYRELSENS MOTIVERING

Enligt 3 kap 1 § KML får en byggnad som är synnerligen märklig genom sitt kulturhistoriska värde eller som ingår i ett kulturhistoriskt synnerligen märkligt bebyggelseområde förklaras för byggnadsminne.

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet har enligt 3 kap 10 § KML rätt till ersättning av staten om skyddsföreskrifter

1. utgör hinder för rivning av byggnad och skadan därav är betydande i förhållande till värdet av berörd del av fastigheten eller
2. på annat sätt innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörd del av fastigheten.

Medför skyddsföreskrifter att synnerligt men uppkommer vid användning av fastigheten, är staten skyldig att lösa fastigheten om ägaren begär det.

Den aktuella byggnaden är ett gott exempel på en äldre stadsgård med bl.a. huvudlänga mot den större gatan och en uthuslänga mot bakgatan. Den har därför ett stort kulturhistoriskt värde. På grund av sentida förändringar, främst interiört, kan byggnaden emellertid inte sägas vara synnerligen märklig enligt nyss nämnt lagrum.

Byggnaden ingår dock som ett betydelsefullt element i stadsmiljön norr om Stora Torget. Denna miljö omfattar bl.a. en ytterst välbevarad trähusbebyggelse inom den senmedeltida stadsplanen.

Enligt Länsstyrelsens bedömning får miljön i denna del av Eksjö stadskärna anses utgöra ett sådant bebyggelseområde som avses i lagrummet. Skäl föreligger därför för att förklara den aktuella byggnaden, såsom ingående i detta område, för byggnadsminne.

För byggnadens bevarande skall det av Länsstyrelsen den 3 februari 1993 upprättade förslaget till skyddsföreskrifter gälla. Länsstyrelsen bedömer därvid att skyddsföreskrifterna ej skall medföra ersättnings skyldighet gentemot ägare eller innehavare av särskild rätt. Ej heller kan föreskrifterna anses medföra att synnerligt men uppkommer vid användningen av fastigheten.

ÖVRIGT

Länsstyrelsen lämnar i förekommande fall råd och anvisningar i fråga om underhållet av byggnaden och vården av det omkringliggande området.

Ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skyddsföreskrifter får ske endast om det föreligger särskilda skäl för sådan ändring. Ansökan om ändring prövas av Länsstyrelsen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Kammarrätten genom skrivelse till Länsstyrelsen - se bilaga (formulär 1).

I den slutliga handläggningen av detta ärende i vilket länsråd Bo Landholm beslutat och byrådirektör Anders Franzén varit föredragande, har även bitr länsarkitekt Niklas Aronsson, förste länsassessor Claes von Sydow och länsantikvarie Per-Olof Ringquist deltagit.

Bo Landholm

Anders Franzén

Kopia till:
Riksantikvarieämbetet, delg.kv., laga kraftbevis
Länsmuseet
Eksjö kommun
Inskrivningsmyndigheten, laga kraftbevis
Kulturmiljöenheten
CvS